

ZARZĄDZENIE NR. 15/11/2023
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w Lublinie
z dnia 15 grudnia 2023 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Brzeźno”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz.: 1336, 1688 i 1890).

zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na pięć lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Brzeźno”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody Lublinie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwaniuk

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 15/1/2023
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Lublinie z dnia 15 grudnia 2023 r.

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne:		
1.	Pogorszenie warunków lęgowych wodniczki <i>Acrocephalus paludicola</i> . Brak ekstensywnego koszenia kluczowych dla ochrony wodniczki zbiorowisk roślinnych m.in. zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych <i>Molinion</i> czy torfowisk nakredowych <i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i> – stanowi istotne pogorszenie warunków do rozmnażania wodniczki oraz zagrożenie dla zachowania tych cennych i rzadkich siedlisk.	Utrzymanie otwartego charakteru siedlisk poprzez powstrzymanie sukcesji wtórnej. Ekstensywne użytkowanie/ koszenie, powoduje ograniczenie zarastania miejsc lęgowych wodniczki.
2.	Zbyt wysoki poziom wód powierzchniowych na torfowisku spowodowany działalnością bobrów powodujący istotne pogorszenie warunków do rozmnażania wodniczki.	Obniżanie poziomu wód powierzchniowych na torfowisku w miejscach gdzie jest to możliwe.
Zagrożenia istniejące zewnętrzne:		
3.	Nie zdiagnozowano	Nie określono
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne:		
4.	Nie zdiagnozowano	Nie określono
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne:		
5.	Istotna zmiana (wahania) poziomu wód powierzchniowych spowodowana warunkami hydrologicznymi w skali krajowej i regionalnej tj. deficytem opadów i długotrwałymi suszami lub nadmiernymi opadami atmosferycznymi.	Brak możliwości przeciwdziałania i eliminacji zagrożenia.
6.	Zanieczyszczenie wód w wyniku katastrofy kolejowej lub drogowej.	Brak możliwości przeciwdziałania i eliminacji zagrożenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie

dr inż. Arkadiusz Iwaniuk

Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 15/1/2023
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska
w Lublinie z dnia ...15... grudnia 2023 r.

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Ekstensywne użytkowanie łąk: 1) koszenie - wykonanie jednego pokosu w ciągu roku w terminie od 15 października do 15 lutego, 2) wycinka pojedynczych drzew, krzewów w okresie od 15 października do 15 lutego, 3) usunięcie uzyskanej biomasy poza obszar rezerwatu.	157,78 ha z podziałem na sześć powierzchni. Co roku od 15% do 25% powierzchni całkowitej; każda powierzchnia będzie koszona tylko jeden raz w latach 2023-2027.	Nadleśnictwo: Chelm (120,18 ha) dz. ewid. nr: 801,802,803,804, 805, obr. ewid. Brzeźno gm. Dorohusk. Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Brzeźnie (pow. 37,6 ha): dz. ewid. nr: 628/1 obr. ewid. Brzeźno gm. Dorohusk.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwanicki

UZASADNIENIE
do zarządzenia nr 15/1/2023
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
z dnia 15 grudnia 2023 r.

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Brzeźno” wynika z art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.), zgodnie z którym dla rezerwatów przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze zarządzenia, zadania ochronne.

Rezerwat przyrody „Brzeźno” o łącznej powierzchni 157,78 ha został utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 stycznia 1973 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 5 poz. 38 z 1973r.) w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych torfowiska węglanowego z rzadkimi gatunkami roślin.

W granicach rezerwatu przyrody „Brzeźno” znajdują się stanowiska lęgowe wodniczki *Acrocephalus paludicola* - gatunku zagrożonego wyginięciem w skali globu i jednego z najważniejszych i najcenniejszych gatunków ptaków występujących w rezerwacie przyrody. Naturalnym siedliskiem wodniczki w Europie są podmokłe łąki użytkowane rolniczo.

W celu utrzymania populacji tego gatunku w Polsce zaleca się ekstensywne użytkowanie rolnicze łąk m.in. poprzez koszenie i wywóz pozyskanej biomasy oraz ograniczanie sukcesji naturalnej poprzez wycinanie drzew i krzewów. W latach 2018 -2022 Nadleśnictwo Chełm wykonało działania ochronne polegające na koszeniu łąk i torfowisk w rezerwacie przyrody Brzeźno na łącznej pow. 118,37 ha. W celu utrzymania otwartego charakteru tych siedlisk konieczna jest kontynuacja zabiegów ochronnych.

Działania mające na celu polepszenie warunków bytowania populacji wodniczki w rezerwacie przyrody „Brzeźno” będą obejmowały: ekstensywne użytkowanie poprzez koszenie roślinności zielnej i wycinkę pojedynczych drzew i krzewów w terminie od 15 października do 15 lutego.

Koszenie wraz z usunięciem biomasy ma na celu zahamowanie procesu sukcesji, która negatywnie wpływa na populację wodniczki. Ponadto, wnioskowane zabiegi korzystnie wpłyną na stan siedlisk przyrodniczych i innych celów ochrony występujących w rezerwacie przyrody „Brzeźno”.

Obszar zaplanowanych zadań ochronnych objęty jest ochroną w ramach sieci Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków Chełmskie Torfowiska Węglanowe PLB060002 oraz specjalny obszar ochrony siedlisk Torfowiska Chełmskie PLH060023. Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody na obszarze Natura 2000 zabrania się, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

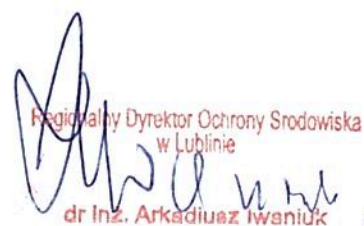
Zaplanowane zabiegi ochronne wpisują się w działania ochronne obszaru Natura 2000 Torfowiska Chełmskie PLH060023 zawarte w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowiska Chełmskie PLH060023 (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2017 r., poz. 1997) oraz w zarządzeniu z dnia 24 kwietnia 2017 r. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Chełmskie Torfowiska Węglanowe PLB060002 (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2017 r., poz. 1995).

Działania ochronne w rezerwacie przyrody „Brzeźno” będą realizowane przez Nadleśnictwo Chełm na gruntach będących własnością Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną Brzeźno na terenie gruntów należących do RSP Brzeźno.

Corocznie, przed przystąpieniem do realizacji działań ochronnych, Nadleśnictwo Chełm będzie przekazywało do RDOŚ w Lublinie informacje na temat planowanych prac (wykaz powierzchni objętych działaniami ochronnymi w danym roku (w postaci mapy i formie opisowej).

Przedmiotowe zadania ochronne zostały ustanowione na wniosek Nadleśniczego Nadleśnictwa Chełm z dnia 21 września 2023 r., znak ZG.7210.2.2023.

Po zrealizowaniu zadań ochronnych w rezerwacie przyrody „Brzeźno” Nadleśnictwo Chełm oraz Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna Brzeźno prześlą sprawozdania zawierające informacje na temat rozmiaru i zakresu wykonanych prac.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwaniuk